

Barnkonsekvensanalys till Detaljplan för Förskola i Siggebo

Barnkonsekvensanalys för detaljplan Förskola Siggebo

Datum: 240704

Beställare: Sätters kommun

Beställarens representant: Ingela Norén

Konsult: Norconsult Sverige AB

Box 8774

402 76 Göteborg

Uppdragsledare: Sarah Olsson

Handläggare: Anna Lagerquist Sergel

Dialogledare: Anna Lagerquist Sergel

Uppdragsnr: 1089193

Kvalitetsgranskad av: Sarah Olsson

Bilder: Norconsult där inget annat anges

Bilagor: Dialogsammanställning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	4
Inledning och metodbeskrivning	5
Bakgrund och syfte	5
Styrdokument och kunskapsunderlag.....	5
Metod och process.....	5
Nulägesanalys.....	7
Översiktskarta.....	7
Nulägeskarta	8
Sammanhållen stad.....	8
Samspel, lek och lärande.....	9
Vardagsliv	10
Identitet	11
Hälsa och säkerhet.....	12
Detaljplan för förskola i Siggebo	13
Konsekvensanalys.....	15
Sammanhållen stad.....	15
Samspel, lek och lärande.....	15
Vardagsliv	15
Identitet	16
Hälsa och säkerhet.....	16
Sammanfattning av konsekvensanalys (kompassdiagram).....	17
Rekommendationer.....	18
Slutsats	19
Referenser	20

SAMMANFATTNING

Säters kommun arbetar med framtagandet av en ny detaljplan för en förskola i bostadsområdet Siggebo. Då detaljplanen omfattar rivning av befintlig förskola och byggande av en ny förskola önskar kommunen lägga ett stort fokus på barnperspektivet och förskoleverksamhetsperspektivet, varför denna barnkonsekvensanalys har tagits fram. Syftet med barnkonsekvensanalysen är att lyfta barnperspektivet och barnens perspektiv när en miljö som barn berörs av förändras.

Metodikerna som använts är Göteborgs stads metod för barnkonsekvensanalys och de aspekter som har bedömts och analyserats är Sammanhållen stad, Samspel, lek och lärande, Vardagsliv, Identitet samt Hälsa och säkerhet. Rapporten består av en nulägesanalys där nuläget har kartlagts och därefter en konsekvensanalys som bedömer konsekvenserna av framtaget planförslag. För att sammanfatta konsekvensanalysen redogörs konsekvenserna för i ett kompassdiagram som utgår från principerna av det skottska verktyget "Place Standard Tool". Rapporten avslutas med ett antal rekommendationer, dessa syftar till att ge inspel till detaljplanen och hur negativa konsekvenser kan mildas och positiva konsekvenser förstärkas.

Inom ramen för uppdraget har det genomförts en dialog med förskolebarn och förskolepedagoger. Det som framkom tydligast i de genomförda dialogerna med barn är att de är relativt nöjda med sin förskola, men att de skulle vilja ha ett större utbud av leksaksmateriel. Det som framkom tydligast i de genomförda dialogerna med förskolelärarna är att de saknar en förskolegård och en byggnad som både bjuder in till olika sorters lek och aktiviteter samtidigt som de fungerar i verksamheten med uppsikt och bra flöden.

Nulägesanalysen visar att förskolans befintliga placering i området Siggebo är fördelaktig med nära avstånd till bostäder, låga hastighetsbegränsningar och låga bullernivåer med närhet till skog och andra målpunkter runt om i Säters. Förskolebyggnaden och gårdarna är däremot i stort behov av upprustning och tillförande av kvaliteter för barns hälsa och välmående, även så för pedagogernas möjlighet att bedriva verksamhet på ett kvalitativt sätt. Det saknas sammanhållna och trafiksäkra gång- och cykelvägar till och från området och inom området riskerar konfliktfyllda trafikmöten att uppstå till följd av oklara angöringsytor.

Detaljplanen innebär positiva konsekvenser i form av möjligheten att tillskapa en förskola från grunden med alla förutsättningar för kvalitativa gårdsutrymmen och förbättrad trafiksituation. De positiva konsekvenserna är däremot inte säkrade eftersom detaljplanen föreslås vara

mycket flexibel avseende placering av byggnader och ytor samt gestaltning. Utredningen har avslutningsvis gett rekommendationer för hur dessa positiva konsekvenser kan genereras, för att undvika negativa konsekvenser.

INLEDNING OCH METODBESKRIVNING

Bakgrund och syfte

Säters kommun arbetar med framtagandet av en ny detaljplan för en förskola i bostadsområdet Siggebo. Då detaljplanen omfattar rivning av befintlig förskola och byggande av en ny förskola önskar kommunen lägga ett stort fokus på barnperspektivet och förskoleverksamhetsperspektivet.

Syftet med att **göra en barnkonsekvensanalys till detaljplanen är att lyfta barnperspektivet för att kunna tillgodose deras bästa i förändringar av den fysiska miljön. Syftet uppfylls genom genomförandet av en barndialog, analysera förutsättningar och befintliga sociala värden på platsen, beskriva konsekvenserna av upprättat detaljplaneförslag samt föreslå rekommendationer till detaljplanen med hänsyn till barnperspektivet.**

Styrdokument och kunskapsunderlag

Barnkonsekvensanalysen utgår från ett urval av dokument och underlag:

Barnkonventionen

Barnkonventionen är lag i Sverige från och med 1 januari 2020. Enligt den ska barnets bästa beaktas och analyseras i alla beslut som berör barn. Att utgå från ett barnperspektiv syftar på att tillgodose barnens behov och se till att barnens rättigheter tas till vara. Barnkonsekvensanalyser är därför en viktig del i stadsplaneringen för att ta fram relevant underlag för beslut i planeringsprocessen.

Översiktsplan 2013

I kommunens översiktsplan beskrivs det i visionsavsnittet att i Säters kommun ska det finnas alla möjligheter till goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar. Vidare framgår att i kommunens bebyggelseutveckling ska barnperspektivet i planeringen av den fysiska miljön lyftas fram och hur förändrad markanvändning påverkar barn. Avseende kommunikationer lyfts behovet av sammanhängande gång- och cykelvägnät med hänsyn till barns skolvägar. Avseende rekreation och friluftsliv lyfts betydelsen av att skapa en god natursyn hos barn genom att de under skoltiden får uppleva djur- och växtliv.

Det framgår att i Säters tätort behöver det uppföras förskolor för ett behov om cirka 300 förskoleplatser. Översiktsplanen är från 2013 men behovet har bekräftats

i en nyligen gjort lokaliseringsutredning som ligger som underlag till detaljplanen.

Dialog

Inom arbetet för barnkonsekvensanalysen har det genomförts en barndialog. Syftet med barndialogen är att ta fram underlag till nulägesanalysen och till kommande planeringsskeden genom att inhämta barnens perspektiv samt förskoleverksamhetens perspektiv kring detaljplaneområdet med omnejd.

Dialogen genomfördes på Trollskogens förskola och Vargropens förskola den 25 april 2024. Dialog hölls både med förskolebarn och förskolelärare. Det som framkom tydligast i de genomförda dialogerna med barn är att de är relativt nöjda med sin förskola, men att de skulle vilja ha ett större utbud av leksaksmateriel. Det som framkom tydligast i de genomförda dialogerna med förskolelärarna är att de saknar en förskolegård och en byggnad som både bjuder in till olika sorters lek och aktiviteter samtidigt som de fungerar i verksamheten med uppsikt och bra flöden.

Utredningar och forskning

För att ytterligare stärka utredningens kvalitet görs nedslag och hänvisningar till relevanta utredningar och forskning kopplat till barns behov i den fysiska planeringen. Detta syftar underbygga konsekvensanalysen.

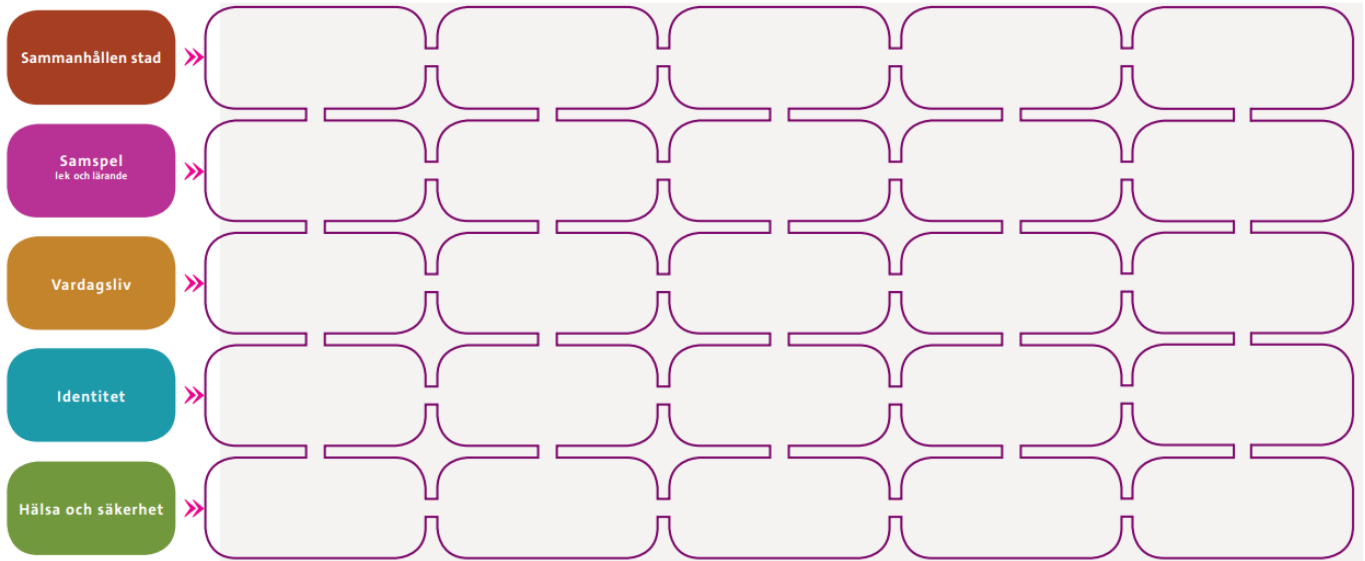
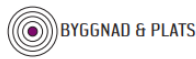
Metod och process

Den metod som tillämpats för denna analys utgår ifrån Göteborgs stads metodik för barnkonsekvensanalys. Metodiken lämpar sig i detta projekt då den kan platsanpassas för just detaljplaneområdet Förskola Siggebo och fokusera på de geografiska skalor som är relevanta här. De bedömningsaspekterna som presenteras längre ned skapar förutsättningar för ett brett och omfattande underlag och metodikens upplägg med åtgärdsförslag och rekommendationer skapar goda förutsättningar för Säters kommun att arbeta vidare med kommande detaljplan, med fokus på barn.

Metodiken bygger på en inventeringsfas med analys av nuläget. Nulägesanalysen visar områdets befintliga kvaliteter och utmaningar ur ett barnperspektiv, dvs. de vuxnas perspektiv på barn, och barnens perspektiv, barnens eget perspektiv.

Arbetsprocess barnkonsekvensanalys för detaljplan Förskola Siggebo

Bedömningsmatris med aspekter lodrätt till vänster och geografiska skalnivåer horisontellt högst upp. Matrisen på bilden har använts i detta projekt och är en del av Göteborg stads metodik för BKA.

Nulägesanalysen baseras på inhämtning av kunskap från styrdokument, platsbesök samt genomförd dialog med barn och ungdomar. Utifrån analysen tas åtgärdsförslag fram. De är inspel till detaljplanen. Därmed kan detaljplanen, med hjälp av denna analys, utformas så att den blir så bra som möjligt ur ett barnperspektiv.

Efter nulägesanalysen görs en konsekvensanalys av detaljplaneförslaget, det vill säga en analys av vilka konsekvenser för barn och unga som detaljplanens genomförande kan antas medföra. Rekommendationer tas fram för det fortsatta detaljplanearbetet liksom för genomförandefasen. Dessa rör både planområdet samt områden utanför som berörs av detaljplanen, så kallade påverkansområden. Rekommendationerna baseras på nulägesanalysen men även samtida forskning kopplat till fysisk planering med fokus på barn.

Nulägesanalysen och konsekvensanalysen har genomförts med hjälp av Göteborgs stads kunskapsmatris för BKA som verktyg. Matrisen består av en rad sociala bedömningsaspekter samt olika geografiska skalnivåer. Aspekterna är:

Sammanhållen stad som handlar om sammanhang mellan kopplingar, gator och stråk samt hur lätt det är att ta sig till och hitta mellan olika platser och funktioner i staden.

Samspel, lek och lärande som handlar om mänskliga möten, samspel och integration, mötesplatser och funktioner samt möjligheten till jämställd och jämlik lek, föreningsliv och idrott.

Vardagsliv handlar om hur barn lever sina liv och vilka

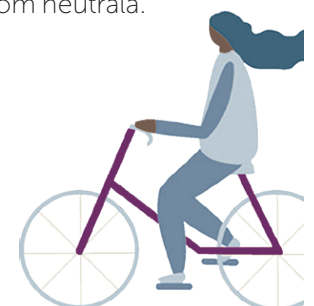
förutsättningar och funktioner som krävs för att de ska kunna göra detta på sina villkor.

Identitet som handlar om hur barn ser och identifierar sig med en plats, dess historia och karaktär samt attraktivitet, trygghet och estetiska värden.

Hälsa och säkerhet som berör bland annat trafiksäkerhet, fysisk och psykisk hälsa samt bullerfrågor.

De sociala aspekterna analyseras från fem geografiska nivåer: Byggnad och plats, Närmiljö, Stadsdel, Stad och Region. Ur ett barnperspektiv är särskilt de mindre skalorna byggnad, plats och närmiljö viktiga eftersom det främst är i dessa skalor som barn vistas.

För att illustrera vilka konsekvenser föreslagen detaljplan genererar på ett pedagogiskt och översiktligt vis används ett kompassdiagram som utgår från principerna av det skottiska verktyget "Place Standard Tool". Samtliga aspekter från kunskapsmatrisen som analyserats framgår i "Place Standard" men mer detaljerat. Detta är fördelaktigt för att kunna nyansera konsekvensanalysen och differentiera de olika konsekvenserna från varandra. Konsekvenserna redovisas på skalan Små, Måttliga och Stora, samt kan de redovisas som neutrala.

NULÄGESANALYS

Nulägeskarta över detaljplaneområdet med omnejd

Sammanhållen stad

Förskolebyggnaden upplevs sammanhållen med sin omgivning med korta avstånd till närmsta bebyggelse som är iform av flerbostadshus och småbebyggelse. Detta är en viktig förutsättning för aktiva skolvägar. Naturliga mellanrum, i form av park och naturläpp skärmar av mot grannar och skapar en lummighet runt verksamheten. Förskolan nås med bil både via Magistratsvägen och Bergstäcktvägen. Entrén mot Bergstäcktvägen är inte utformad för angöring men används för att hämta och lämna barn. De oklara trafikreglerna bildar då en oklar entré för bilister, men även för gång-, vagn- och cykeltrafikanter då dessa främst angör förskolan här. De angör här eftersom de främst kommer österifrån från småbebyggelsen. En grusad gång- och cykelväg går i områdets södra gräns och leder vidare till förskolans entré i väst.

Även om förskolan upplevs sammanhållen med omkringliggande bebyggelse saknas en kontinuitet avseende kopplingar till och inom förskoleverksamheten. Förskolans olika ytor är inte tydligt sammankopplade och det finns inga kopplingar mellan norra och södra sidan. Det saknas en tydlig byggnadsentré, samtidigt som det finns flera dörrar, vilket gör det svårt att förstå hur byggnaden ska angöras. Det finns många överblivna ytor, så kallade impediment, runt förskolebyggnaden i form av grus och uppfyllnad, främst norr om byggnaden. Detta i samband med att hela förskolebyggnaden är temporär, samt att parkering och angöringsytor också delvis är grusade, gör

att området upplevs ofärdigställt. Inga ordentliga gång- och cykelbanor leder upp till förskolan på Bergstäcktvägen eller Magistratsvägen och det saknas en säker passage för de som kommer från Aspavägen, Alvägen och Videvägen. Detta förhindrar en sammanhållen och säker skolväg för de barn och föräldrar som färdas med gång-, vagn- och cykel. Vintertid försvinner den separerade gång- och cykelvägen vilket ytterligare försvårar för gång- och cykeltrafikanter. Väster om förskolan, längs med Magistratsvägen, finns carports, förrådsinräknade och uppställningsytor. Detta område upplevs inte leda upp till en förskola på grund av bristfälliga gång- och cykelvägar, skymmande byggnader och låg aktivitet som ger låg uppsikt. Området upplevs också slitet med trasiga och dåligt skötta byggnader vilket ytterligare bidrar till upplevelsen om ett ofärdigställt område runt förskolan, vilket drar ned intrycket av området.

Förskolan har flera målpunkter i närområdet som de kan ta sig till utan att korsa större vägar. Skogsområdet i norr, lekparken mellan flerbostadshusen i söder, Burhagens lekplats och Multiarenan. För målpunkterna i centrala Säter eller runt Prästgården färdas barnen delvis på separata gång- och cykelvägar men även i gångfartsområden eller i blandtrafik på vägar med angöringstrafik, till exempel Bergslagsvägen och Storgatan. Förskolan har målpunkter inom olika avstånd (0-200 m, 200-500 m och 500-1500 m) vilket gör att verksamheten kan anpassas efter barnens ålder och behov.

Norr om förskolan ligger en ingång till skogsområdet Dalsbyberget som är ett viktigt kommunalt strövområde med anlagda motionsspår. Förskoleverksamheten har god sammanhållning med skogsområdet vilket är gynnsamt men avsaknad på skyltning avseende entréer och parkering gör att skogsområdet upplevs gömt för andra skogsbesökare. Dessa behöver gå över förskolans grusade angöringsytor för att nå den stig som leder in i skogsområdet.

Gång- och cykelväg är ej separerad längs med Bergstäcksvägen.

Otydlig entre för besökare till Dalsbyberget.

Oskött trottoar leder upp till förskola. Förskolans verksamhet ligger bakom garagehörnen, men ges inga indikationer om detta förutom skylten på bilden.

Samspel, lek och lärande

Det finns platser för möten och samspel inom och i anslutning till planområdet. Parkytan och lekplatsen söder om förskolan samt skogen norr om förskolan utgör platser för barn att mötas och leka på, i sällskap av föräldrar för yngre barn men äldre barn som bor i närområdet har möjlighet att självständigt ta sig till dessa platser. Bostadsträdgårdar utgör också viktiga platser för möten och utomhuslek. Även förskolegården, och andra skolgårdar i närområdet utgör viktiga platser för lek för barn i förskole- och lågstadieålder. Inom planområdet finns inga direkta målpunkter för barn i mellan- och högstadie- samt gymnasieålder men öppna gräsytor, som till exempel parkytan söder om förskolan samt parkytorna vid strandpromenaden, kan vara viktiga vistelseytor för denna målgrupp. Det bedöms annars att centrum är en viktig målpunkt för dessa barn dit de kan ta sig självständigt till fots eller med cykel, delvis i blandtrafik.

Viktiga målpunkter för rörelselek och utomhusvistelse är multiarenan vid Sätters IP, skogen vid motionscentralen samt skogen norr om förskolan, Burhagens lekplats och lekplatsen söder om förskolan, Myrans och Prästgårdsskolans gårdar, Prästgårdet och Hundbadet. Samtliga av dessa ligger inom Trollskogens rörelseradie för antingen yngre eller äldre förskolebarn. En annan förskola har Prästgårdets seniorboende som viktig målpunkt, där äldre och barn kan mötas för att skapa en gemenskap. Viktiga målpunkter för lärande är främst skogen norr om förskolan där verksamheten kan bedriva naturpedagogik, barnen har också möjlighet att uppleva säsongsskiftningar med naturen nära inpå verksamheten. Även Sätters kyrka och biblioteket utgör målpunkter för gemenskap och lärande som förskolan då och då besöker. De olika målpunkterna har övervägande ett fokus på rörelseaktivitet och närheten till natur och grönska är god.

Det är främst de södra förskolegårdarna som nyttjas då uppsikten är bättre här samt för att de hänger samman med förskolans in- och utgångar. Gården är uppdelad i två och de är något anpassade efter olika åldersgrupper, till exempel avseende höjd på klätterställningar och lekutrustning. För barn med nedsatt rörelseförmåga är möjligheten till självständig lek mycket begränsad. Gårdens gåtytor består av grus vilket försvårar rörelse med vagn, och skulle försvåra rörelse med till exempel rullstol. Båda gårdarna är solutsatta och det saknas uppvuxen grönska, detta gör att gårdarna saknar skuggning, rumslighet och zoner för olika typer av lek. Förskolan har en gård i norr som vetter mot skogen med karaktär av ett kalhyggelandskap med stubbar, rötter och mindre stenblock. Denna gård skuggas inte heller i någon större utsträckning. Även om gården är mer naturlig hindrar allt naturmaterial också lek, särskilt för yngre barn som kan ha svårt att ta sig runt i landskapet. Det finns ingen anlagd gång i denna förskolegård vilket gör att små barn med lägre motorikförmåga samt

barn med nedsatt rörelseförmåga inte självständigt skulle kunna vistas här. Både på södra och norra sidan saknas platser för till exempel utomhuspedagogik. I perioder med högt vattenstånd blir vatten stående norr om förskolan. Eftersom vatteninslag annars saknas på förskolan kan dessa ytor vara särskilt intressanta att kunna vara invid för lek och lärande. Förskolan har storleksmässigt förutsättningar att kunna tillskapa flera lekzoner, exempelvis en trygg, aktiv och vild.

Södra forskolegårdarna.

Norra forskolegården med kalhyggelandskap.

Vatteninslag norr om förskolan, en anka simmar i vattnet.

Vardagsliv

Barn rör sig inte självständigt till förskolan till fots på grund av deras ålder utan får sällskap eller skjuts med bil. Det finns vagn- och cykelparkering i anslutning till förskolans gård som den grusade gång- och cykelvägen söder om förskolan leder upp till, men gruset försämrar också tillgängligheten för vagn och cyklister. De oseparatorade gång- och cykelvägarna som leder upp till förskolan gör att barn i mindre utsträckning kan färdas självständigt om de vill besöka området runt förskolan utanför förskoletider, eftersom vårdnadshavare till följd av låg trafiksäkerhet är mindre benägna att låta barnen göra detta. Barns förmåga att röra sig fritt och självständigt har kraftigt minskat det senaste århundrandet till följd av ökad biltrafik och bristfälliga gång- och cykelvägar. Det är däremot inte nödvändigtvis ett negativt begränsande av barnens rörlighet eftersom all bostadsbebyggelse i närheten har bilseparatorad trädgård eller park, lugna gator och natursläpp mot Dalsbyberget.

Det finns flera målpunkter i området för de barn som har en rörelseradie som sträcker sig utanför det egna hemmet, bland annat lekparker och skogs- och vattenbryn. Även om det saknas separerade gång- och cykelvägar bedöms det att trafiken i närområdet är så pass lugn att äldre barn kan ta sig till de olika funktionerna självständigt. Äldre barn och ungdomar har också möjligheten att gå in till centrum utan att behöva korsa vägar som är särskilt riskfyllda.

Parkeringsytorna för bilar i väst är dels grusade, dels saknas angivelser om vem som får parkera var. Parkeringsytorna vid Aspvägen/Magistratsvägen saknar markmarkeringar och skyltning vilket gör att ytorna används ineffektivt och felaktigt. Angöringsytan längs med Bergstäcksvägen saknar vändplats och får inte användas för hämtning och lämning men utgör en kortare färdsträcka för vårdnadshavare, varför de stannar här. Allt detta påverkar hämtning och lämning under de mest hektiska timmarna negativt, där det finns en betydande olycksrisk längs med Bergstäcksvägen. För vårdnadshavare är det mer attraktivt att hämta/lämna med bil även om man bor i närområdet eftersom de inte arbetar i närheten. De hämtar/lämnar i samband med arbetspendling vilket gör att det är svårt att göra gång- och cykelalternativet mer attraktivt.

Att åka kollektivt till förskolan är möjligt med en busshållplats cirka 250 meter söder om förskolan, längs med Smedjebacksvägen. Detta är inte särskilt förekommande då de flesta föräldrar antingen skjutsar, cyklar eller går med sina barn. Kollektivtrafikstoppet möjliggör däremot för de utan bil och som inte bor i närområdet att angöra skolan på ett smidigt sätt. Området ligger däremot inte i anslutning till annan offentlig eller kommersiell service eller arbetsplatser som skulle kunna underlätta ett bilfritt vardagsliv.

Angöring för varuleveranser och avfallsfordon sker via Magistratsvägen och sedan via en grusad vändplan norr

om byggnaden. För förskolans personal är den vardagliga verksamheten inte helt anpassad efter deras behov. Till exempel saknas tydliga entréer för vårdnadshavare och en möjlighet för förskolepersonal att överse vilka som vistas inom området och inom byggnaden vid hämtning och lämning. Väljer personalen att vistas på norra eller södra gården saknas uppsikt åt motsvarande håll. Det saknas också möjligheter att kunna jobba elektroniskt utomhus och på så sätt kunna kombinera administrativt arbete med översikt över barn under lågintensiva tider i verksamheten. Den låga uppsikten i och runt byggnaden, till följd av att det inte finns bra rörelse- eller aktivitets samband mellan nord och syd, har lett till flertalet inbrott vilket varit störande för den vardagliga verksamheten.

Olovlig angöring från Bergståktsvägen. Bild: Google.

Grusade parkeringsytor utan angivelser skapar oklarheter.

Låg uppsikt i sambandet mellan norra och södra gårdarna.

Grusad gång- och cykelväg i söder.

Identitet

Barnen känner en viss tillhörighet till sin förskola men har också starka kopplingar till omkringliggande områden där de till exempel tycker att det finns roligare och finare lekutrustning. De pratar även i större utsträckning om platser de kan åka eller gå till, som skogen, kyrkan, kompisar och andra förskolor. Det finns flera saker de tycker fattas på förskolan, till exempel studsmattor, vattenområden, klätterställningar med utkiksplats och cyklar. Barnen har en önskan om att förskolan skulle kunna vara mer färgglad, ha mer grönska i form av träd

med kottar, fruktträd, rabatter och gräs, ha fler förråd med mer olika leksaker samt vara mer som en strand med parasoll, sand och vatten.

Förskoleområdet är inte helt anpassat för barn, barns behov eller förskoleverksamhetens behov. Till exempel saknas olika zoner med ett utbud av olika aktiviteter, grönska för avskärmning, lummighet och utsmyckning, skuggmöjligheter och hårdgjorda ytor för bättre tillgänglighet. Barn är extra känsliga för långvarig solexponering och det finns få ytor på gårdarna som erbjuder ett adekvat skydd. Det saknas också ytor där barnen får öva på att ta hälsosamma risker, till exempel att de får testa hög fart, fysikaliska gränser och material, verktyg, tävlingar och att gömma sig. En förskolas fysiska miljö har stor inverkan på barns välbefinnande och möjlighet till utveckling, särskilt utomhusvistelse har stora hälsovinster varför det inom området finns stora möjligheter till förbättring.

Skogen är ett stort identitetsskapande värde i anslutning till förskolan som har förutsättningar att tas tillvara. Det finns ingen annan historisk karaktärskoppling i området, snarare upplevs förskoleområdet som något av en byggarbetsplats med barackliknande byggnader, grusuppfyllnader och stora grusytor.

Förskolan ligger precis intill skogen Dalsbyberget.

Barackliknande byggnader och stora grusytor ger temporär karaktär.

Hälsa och säkerhet

Områdets största risker vad gäller hälsa och säkerhet är dels den olovliga angöringen vid Bergstäcksvägen som riskerar leda till olyckor mellan bilar samt bilar och gång och cykeltrafikanter, dels byggnadens avskärmade norrsida. Att området har en så tydlig baksida med låg uppsikt har bland annat lett till att förskoleverksamheten haft flertalet inbrott. Flera andra fysiska strukturer bidrar till att området har så låg uppsikt, bland annat garage- och förrådsbebyggelsen väster om området, avsaknad av belysning samt skogen och buskaget norr om området. Dessa områden genererar låg mänsklig aktivitet, särskilt kvälls- och nattetid vilket bidrar till områdets utsatthet vad gäller inbrottsförsök.

Samtidigt är Dalsbyberget en av förskoleverksamhetens stora tillgångar för främjande av fysisk och mental hälsa. I skogen finns vissa avgränsningar som gör att barnen kan orientera sig, bland annat en stor brant som de inte får klättra upp på. Det finns även ett anlagt motionsspår i anslutning till de stigar som ligger invid förskolan som verkar som ett bra orienteringsmärke. Skogen kan förskolan nå utan att korsa några bilvägar.

Förskoleområdet ligger i anslutning till matargatan Bergstäcksvägen som enbart förser småhusbebyggelse med trafik, varför luft- och bullervärden inte bedöms

utgöra någon hälsorisk för barn. På så sätt är området en mycket bra plats för dess ändamål. Bergstäcksvägen har en oseparatorad gång- och cykelväg. Trots att hastighetsnivån i området är låg utgör detta ändå en risk, främst för yngre barn som har svårt att bedöma trafiksituationer samt har större risk att drabbas av trafikolyckor. Särskilt vintertid är detta ett problem eftersom gång- och cykelmarkeringen inte syns under snön och vägbanan krymper.

Angöring för varu- och avfallstransporter till och från området bedöms idag vara tillräckligt separerad från ytor där barn vistas. Även ytor för parkering är separerade från gårdsmiljöer och gående- och cyklisterna behöver via Bergstäcksvägen inte korsa parkeringsytorna i väst. Däremot hamnar gång- och cykeltrafikanter i den nämnda konflikten med olovlig bilangöring via Bergstäcksvägen. Angöringsytan skyms sommartid av buskage både söder- och norrifrån för bilister vilket utgör en trafikfara för gång- och cykeltrafikanter medan de vistas på denna yta.

Det saknas information om att förskolan är lokaliserad på platsen, sett från Smedjebacksvägen och Magistratsvägen. En skylt för bilister om att beakta barns rörelser finns däremot uppsatt vid den förrådsanläggning som skyms sikten mot förskolan.

Olovlig angöring via Bergstäcksvägen. Förskolan till vänster i bild.

Ingång till Dalsbyberget från förskolan. Motionsspåret syns tydligt.

DETALJPLAN FÖR FÖRSKOLA I SIGGEBO

Som grund för detaljplanen ligger en lokaliseringsutredning gjord 2019 samt en förstudie framtagen under hösten 2023. Förstudiens syfte var att se över möjligheten för en ny förskola i området Siggebo samt undersöka ytbehov, placering, parkering, angöring och utemiljöer. Detaljplanen redovisar den valda platsen.

En befintlig förskola finns inom planområdet. Förskolan är temporär och det är viktigt att planprocessen skapar en förståelse för hur en permanent förskola på platsen ska fungera, detta inkluderar viktiga aspekter såsom påverkan på intilliggande grönstruktur samt rörelsemönster för trafik av olika slag.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra förennyförskola i åtta avdelningar i bostadsområdet Siggebo. Detaljplanen syftar vidare till att säkerställa god tillgänglighet till och från området genom att bevara befintlig allmän gång- och cykelväg samt genom att samla angöringstrafik till och från planområdet via Magistratsvägen.

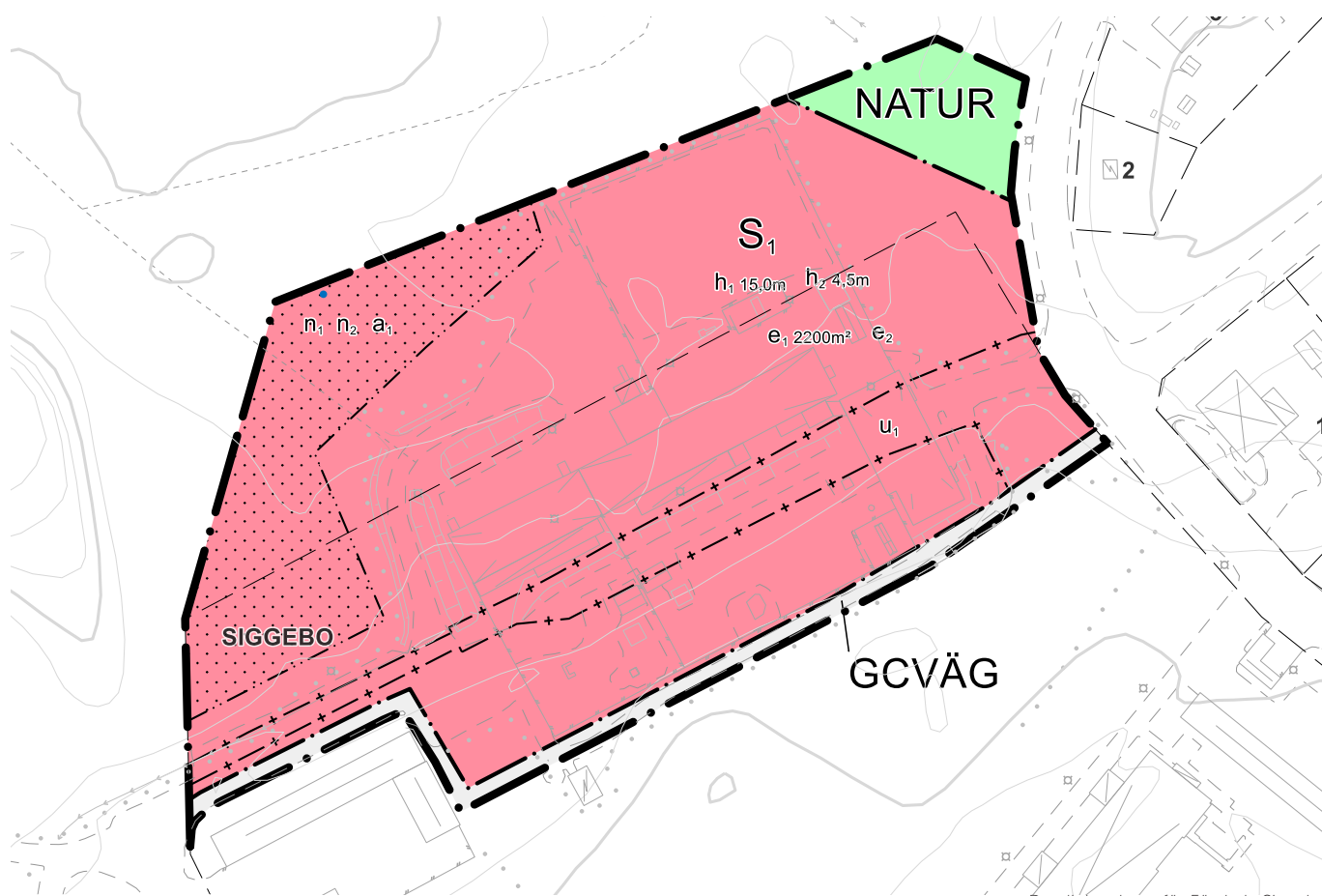
Planförslaget möjliggör förenhelt ny förskolebyggnad om 2200 kvadratmeter i bruttoarea och en högsta nockhöjd om 15,0 meter. Byggnaden kan uppföras i ett eller två plan med tillhörande komplementbyggnader som

förråd, barnvagnsparkering och lekstugor. Byggnaden får inte placeras i områdets mest västra delar för att spara skogsmark inom förskolegården, i övrigt är placeringen inte styrd. Detaljplanen har inga bestämmelser avseende utformning. En naturremsa har planlagts i norr för att bibehålla en buffert mot intilliggande bostadsområde.

Detaljplanen omfattar en befintlig skogsstig som leder in i Dalsbyberget, denna kommer tas i anspråk och stänglas in. Möjligheter finns enligt förslaget att tillskapa nya stigar som är mer tillgängliga än den befintliga.

Detaljplanen innebär att bilar inte kommer kunna angöra planområdet från Bergstäcksvägen. För gående och cyklister är detta fortfarande en möjlig anslutning då gång- och cykelvägen bevaras, och sedan förlängs bort till Magistratsvägen. Gång- och cykelvägen får en ny sträckning, där denna rätas ut mot Bergstäcksvägen i höjd med Aspvägen.

All angöringstrafik föreslås ske via Magistratsvägen men det finns ingen vidare styrning kring var parkering och vändplaner ska placeras.

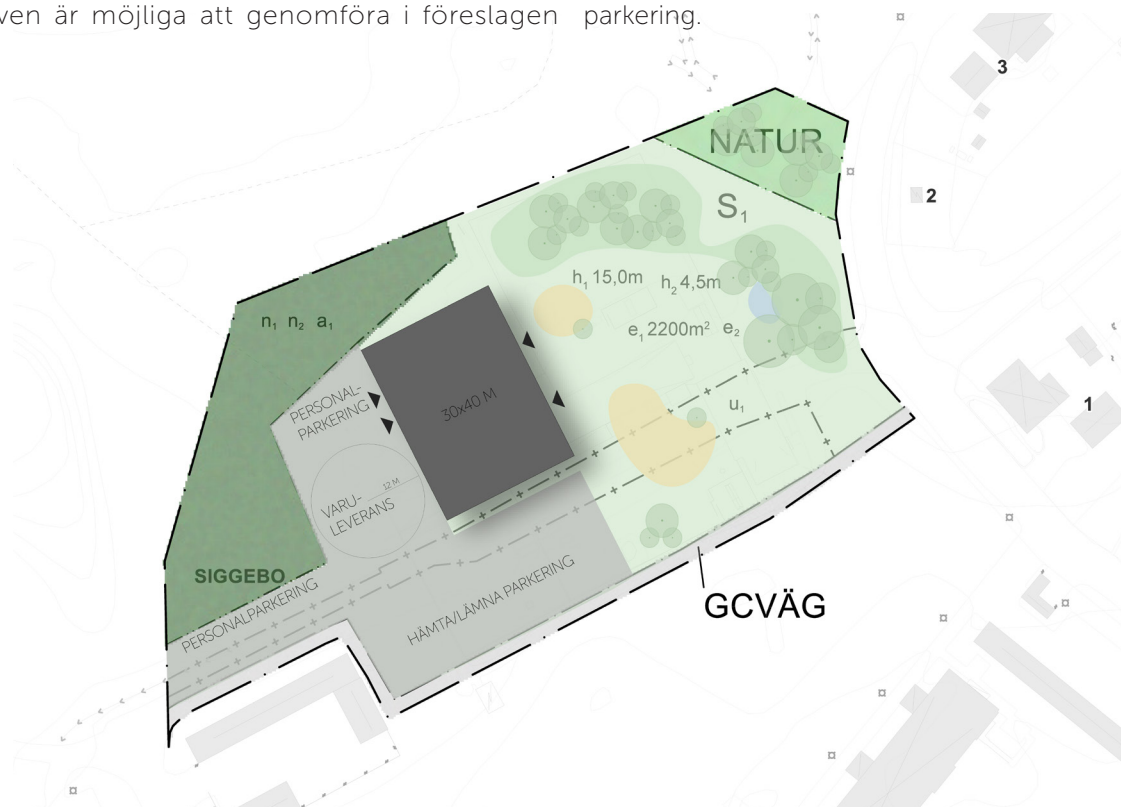

Detaljplane-karta för Förskola Siggebo

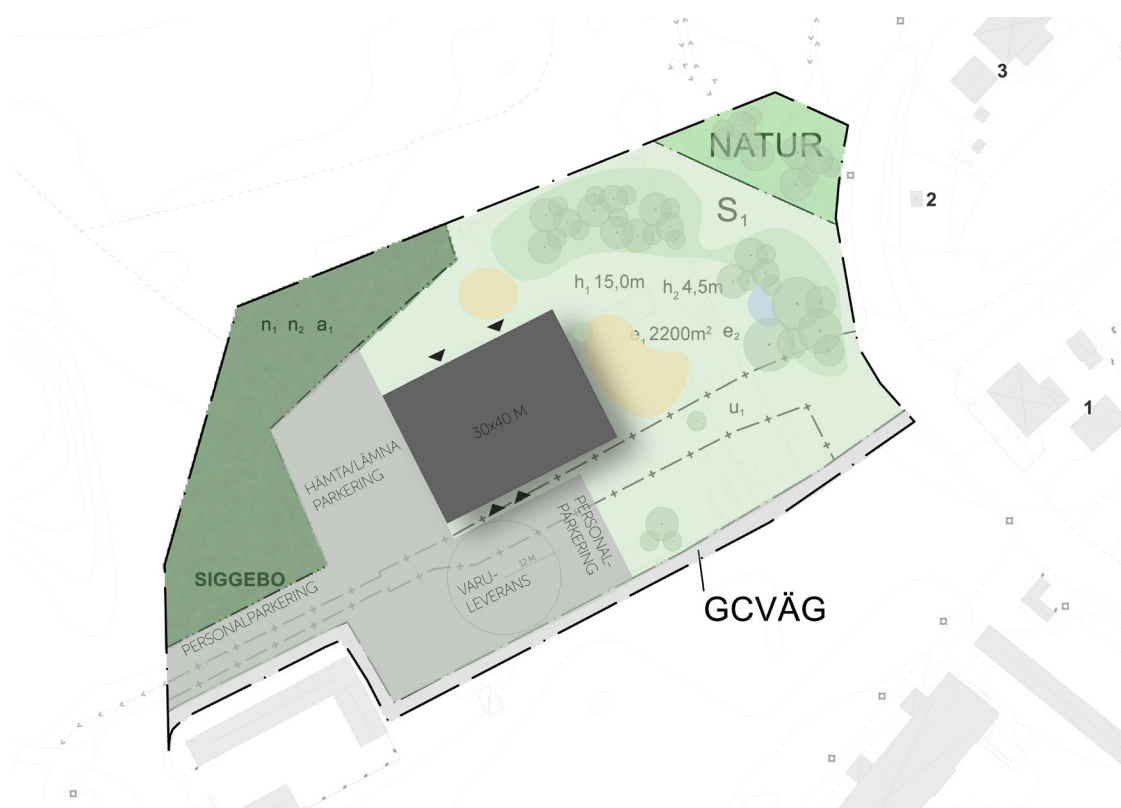
DETALJPLAN FÖR FÖRSKOLA I SIGGEBO

Inom ramen för detaljplanearbetet har det tagits fram två alternativa illustrationsplaner som ska verka vägledande för placering av förskolans huvudbyggnad och parkeringsytor. De kompletterar planbeskrivningens intentioner men styrs inte vidare i plankartan. Båda alternativen är möjliga att genomföra i föreslagen

plankarta. De olika alternativen skapar något olika gårdsförutsättningar och beroende på var entréer slutligen placeras kommer uppsikten över gårdarna skilja sig åt. I båda fallen är tanken att olika trafikslag skiljs åt, och hämta-lämnarparkering separeras från personalens parkering.

Alternativ ett, förslag till placering av förskolebyggnad och parkeringsytor.

Alternativ två, förslag till placering av förskolebyggnad och parkeringsytor.

KONSEKVENSANALYS

Sammanhållen stad

Detaljplanen förändrar inte att förskolan fortsatt upplevs vara sammanhållen med sin omgivning, främst i öst, och planläggning för natur i norr är positivt för verksamhetens och bostädernas avskärmning. I väst kommer bebyggelsen fortsatt inte upplevas som sammanhållen, inhägnade förråd och carports skymmer sikten mot förskolan och gatustrukturen är inte gjord för att barn. Detta är fortsatt negativt för områdets sammanhållighet.

Det går inte bedömma huruvida förskolans ytor kommer vara mer sammanhållna eftersom det inte finns reglering om placering av byggnad, gårdar eller parkering. Två alternativa illustrationsplaner redovisar förslag till placering av bebyggelse samt parkering och båda fallen skulle innebära att gårdsmiljön blir mer sammanhållen. Positiva konsekvenser kan dock utbli om plankartan inte reglerar detta.

En ny förskolebyggnad tydliggör platsens funktion och skapar förutsättningar för att platsen heller inte ska upplevas som ofärdigställd. På så sätt skapas en bättre kontinuitet i områdets bebyggelsestruktur. Detaljplanen föreslår att angöringen vid Bergstäcksvägen tas bort vilket föranleder att den otydliga trafikstrukturen också försvinner, det kommer inte längre vara möjligt att stanna bilen och hämta/lämna härifrån. Trafikstrukturen blir tydligare avseende var bilar får och inte får angöra, men för de som lämnar med bil kan stängningen upplevas som att en viktig koppling försvinner eftersom de behöver åka längre för att angöra via Magistratsvägen. Konsekvenserna bedöms däremot bli övervägande positiva till följd av att kopplingen stängs.

För gående och cyklister bedöms vägnätet bli mer sammanhållet där gång- och cykelvägen i planområdets södra del rätas ut och ansluter till korsningen Aspvägen/Bergstäcksvägen. De behöver inte längre angöra förskolan på en oklar trafikyta och förutsättningar skapas att kunna röra sig enklare i öst-västlig riktning. Däremot kvarstår negativa aspekter utanför planområdets gränser, till exempel att gång- och cykelvägar längs med Bergstäcksvägen och Magistratsvägen fortsatt har låg standard och trafiksäkerhet vilket påverkar hur barn kan ta sig självständigt på sammanhållet trygga vägar.

Ingången för besökare till Dalsbyberget tas bort eftersom ytan hamnar inom förskolans gård. Detaljplanen menar att nya, mer tillgängliga stigar kan skapas väster om planområdet vilket är mer positivt än nuläget men detta behöver säkerställas för att uppnå sådana konsekvenser.

Förutsättningarna för förskolan att ta sig till sina målpunkter i verksamheten är oförändrad och därmed positivt.

Samspel, lek och lärande

Detaljplanen förändrar inte möjligheten för barn och unga att nyttja ytor och lekplatser i närheten av förskolan. Heller inte under byggnadstiden, vilket är positivt.

Det går inte att bedömma huruvida tillgängligheten förbättras för till exempel körning av vagn och cykel på andra material än grus, inte heller tillgängligheten för rörelsehindrade personer. Detta gäller gång- och cykelvägen i planområdets södra del som leder upp till förskolans entré, samt ytor på förskolegården.

Förskolegården har helt nya förutsättningar för ett större utbud av lekutrustning och lekytor när befintlig byggnad rivs och hela området omvandlas. Det finns möjligheter att då skapa både vilda, aktiva och trygga zoner och det finns ett stort kunskapsunderlag för att tillskapa kvalitativa sådana. Med skogen som en del av förskolegården finns möjlighet till miljöombyte och naturpedagogik vilket är positivt om det kan varieras med övriga zoner. Det gör också att barn kan vistas i skogsmiljö utan att lämna ormdädet. Begränsningen av byggrätten säkerställer en friyta om 40 kvadratmeter per barn (120 barn) vilket är mycket positivt. Det går däremot inte att fastställa huruvida det skapas en gård som sammanhängande är 3000 kvadratmeter, vilket hade varit positivt för verksamheten då större gårdar gör att barnen kan få upp fart och aktivitet på ett annat sätt. Den föreslagna placeringen av bebyggelse enligt alternativ 1 skapar dock goda förutsättningar för en sådan stor gård. Det hade varit positivt om parkeringsytorna kunde regleras i kvadratmeter och ytanspråk för att inte friytan ska kunna kompromissas.

Förutsättningar skapas att bättre kunna använda även de norra delarna av planområdet som gård om stenar och träd kan rensas upp. Detta gör också att barnen kommer närmare skogsområdet och får en variation i sin lekmiljö, samt att de kommer i kontakt med de mindre våtmarker som finns strax utanför planområdet, om än bara visuellt. Mer vatten i verksamheten är något som både barn och pedagoger önskar.

Den framtida förskolegården kan bli en viktig mötesplats för lek för barn under kvälls- och helgtid om gården ordnas med god belysning, uppsikt och tillgänglighet. Detta vore positivt för områdets lek- och mötesutbud samt för att skapa aktivitet på platsen under andra tider än verksamhetens. Båda illustrationsalternativen öppnar upp mot småhus- och flerbostadshusbebyggelsen vilket är positivt för uppsikt och översyn.

Vardagsliv

Detaljplanen i sig förväntas inte leda till att barn rör sig mer självständigt i området runt förskolan eftersom

dessa gång- och cykelvägar inte adresseras genom detaljplanen. Däremot kan förskolan bli en viktig målpunkt under kvälls- och helgtid vilket gör att kopplingarna till och från området blir än viktigare att adressera, för att möjliggöra för barn att kunna färdas säkert och självständigt.

Det skapas bättre förutsättningar till ordnad parkering när förskolans verksamhet växer eftersom behov av tydlighet avseende hämta-lämna-ytor och personalparkering kommer öka. När angöringen via Bergstäcksvägen stängs kommer alla som lämnar med bil hänvisas till samma yta vilket också ställer krav på ökad tydlighet, som inte finns idag. Gång- och cykelvägen kan bli ett mer attraktivt färdmedel för de som bor i närheten eftersom bilfärden blir längre och gång- och cykelkopplingen genare. Detta vore positivt för tillskapandet av aktiva skolvägar. Hur cyklister och vagnar ska parkeras inom området framgår inte av detaljplanen. Detta är en viktig aspekt att prioritera för att just gång- och cykel som färdmedel ska vara attraktivt. Kopplingen ned till busstationen är densamma men skulle bli mer attraktiv om bättre gång- och cykelvägar ledde från denna till förskolan.

Då det saknas en skiss på förskolans insida och hur insidans funktioner placeras i förhållande till gården är det svårt att bedöma hur flödena kommer se ut för barn, pedagoger och föräldrar mellan parkering, gårdar och entréer. I illustrationsplanerna finns det skissat hur last- och avfallsytorna skulle kunna ligga i relation till huvudbyggnaden, och dessa utföranden bedöms mer positiva än dagsläget. Detaljplanen har däremot inte reglerat att parkeringsytorna ska placeras enligt skisserna, vilket gör att de positiva konsekvenserna inte är säkrade.

Identitet

En helt ny förskola möjliggör för en förbättrad identifiering med området för barn, även om denna till en början kan kännas främmande. Det bedöms dock att de långsiktiga konsekvenserna överväger de negativa kortsiktiga eftersom dagens byggnad upplevs som ofärdigställd och temporär. Detaljplanen reglerar däremot inte hur byggnaden eller dess komplementbyggnader ska gestaltas, men där barn har fått tycka till om vad de tycker är viktigt med en förskolebyggnad. Det vore negativt om byggnaden inte ges karaktär, form eller uttryck som speglar barnen som målgrupp. Att skogen blir en del av förskolans gårdsområde är positivt för identitetsskapandet av en förskola nära naturen.

Förutsättningar finns att skapa en förskoleverksamhet som bättre är utformad för dess målgrupp och vad barnen behöver i verksamheten, till exempel ges förutsättningar att skapa fler skuggade platser och fler platser för barn att kunna dra sig undan på ett tryggt sätt. Detta beror

dock på hur byggnaden placeras och vilken vikt som ges gårdarnas utformning.

Hälsa och säkerhet

Trafiksäkerheten förbättras längs med Bergstäcksvägen när angöringsytan för bilister tas bort vilket är positivt för gående och cyklisters möjlighet att ta sig till och från förskolan. Däremot saknas fortfarande säkra passager och en trafikseparerad gång- och cykelväg som leder upp till planområdets gång- och cykelväg.

Det finns förutsättningar för förbättrad uppsikt på planområdets norra delar och en ökad mänsklig närvaro om byggnaden placeras enligt illustrationsalternativen. Det går däremot inte att utläsa om konsekvenserna blir positiva utan en interör byggnadsskiss eller en mer detaljerad styrning av byggrätten. Det finns också fortsatt skymmande bebyggelse väster om planområdet i form av garage- och förrådsbebyggelsen, och avsaknad av belysning är heller inte något som tas upp som viktigt att åtgärda. Utan åtgärder avseende garage- och förrådsbebyggelsen kommer förskolans verksamhet fortsatt att ligga i skymundan vilket är negativt ur ett säkerhetsperspektiv.

Den skymmande bebyggelsen i väster bedöms också utgöra en risk med ökad hämta-lämna-trafik längs med Magistratsvägen. Även om hastigheten är låg längs med både Magistratsvägen och Aspvägen skymms sikten i denna korsning. Detta är en trafikrisk för möten mellan bilar, men främst för bilar mötandes gående och cyklister eftersom det inte finns en gång- och cykelkoppling i denna korsning.

Luft- och bullervärden bedöms inte påverkas negativt av detaljplanens genomförande vilket är positivt.

Ungefärliga ytor för varuleveranser, avfall, personalparkering och hämta-lämnatrafik redovisas i illustrationsplanerna, men regleras inte vidare. Olika fordon bör inte komma i konflikt med varandra och barn och föräldrar bör inte behöva korsas ytor där trafik är i rörelse utan att det finns tydliga övergångar eller kopplingar. Om detaljplanen genomförs enligt något av illustrationsalternativen bedöms ytorna inte stå i konflikt med varandra, men det är viktigt att passagen från gång- och cykelvägen kopplas tryggt hela vägen fram till förskolans entré.

Förutsättningarna att ta sig till förskolan gåendes eller cyklande förbättras med en tydligare gång- och cykelangöring längs med Bergstäcksvägen. För att ytterligare förenkla dessa val av resor är det viktigt att det tillskapas väderskyddade parkeringar/förråd.

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSPANALYS

Hur diagrammet ska läsas

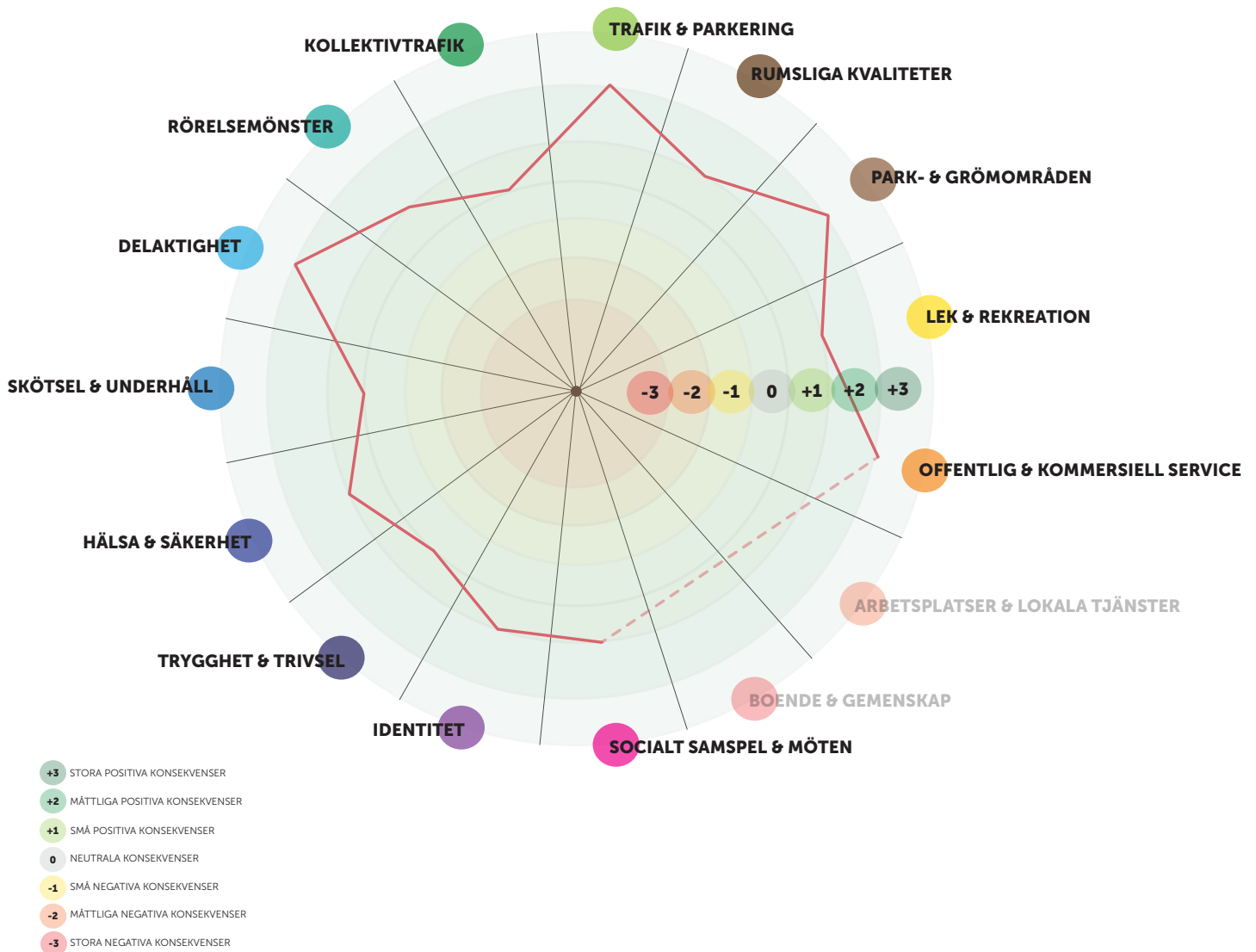
För att på ett tydligt sätt redovisa och sammanfatta konsekvensanalysen används kompassdiagrammet nedan. Skalan sträcker sig från stora positiva konsekvenser till stora negativa konsekvenser och utgår från en jämförelse med nuläget. För att kunna avgöra skalan av konsekvensen ställs ett antal frågor enligt verktyget "Place Standard Tool". I vissa kategorier uppstår både positiva och negativa konsekvenser, då vägs resultatet samman till ett genomsnittligt värde. I vissa kategorier går det inte i detaljplanen att utläsa tillräckligt mycket information för att kunna bedöma konsekvenserna jämfört med nuläget, till exempel Skötsel och underhåll. I dessa fall blir konsekvenserna neutrala, såvda detaljplanen inte förväntas förvärta förutsättningarna. Vissa kategorier påverkas i stor utsträckning av omgivningen utanför planområdesgränsen, till exempel Rörelsemönster. I

dessa fall kan inte de positiva konsekvenserna höjas ytterligare, trots att det inte är detaljplanen i sig som genererar negativa konsekvenser.

Sammanfattning av diagrammet

Detaljplanen genererar inga negativa konsekvenser men kan också verka mer för att höja positiva konsekvenser, framför allt gällande identitet, rumsliga kvaliteter, lek och rekreation, hälsa och säkerhet samt trygghet och trivsel. På nästkommande sida ges ett antal rekommendationer, som om de utförs, har möjlighet att höja de positiva konsekvenserna i kompassdiagrammet.

Arbetsplatser och lokala tjänster samt Boende och gemenskap är inte subjekt för föreslagen detaljplan och har således inte bedömts.

REKOMMENDATIONER

Rekommendationer är inspel till detaljplanen och kommande planeringsskeden och mynnar ur bedömningarna som gjorts i konsekvensanalysen. Rekommendationerna är således åtgärder för att mildra negativa konsekvenser och förstärka positiva konsekvenser. Samtliga rekommendationer kan inte hanteras inom ramen för detaljplanen, varför rekommendationer även ges till kommande planeringsskeden. Rekommendationerna är inte listade i prioriteringsordning.

Detaljplanehandling

 A Preciserar byggrättens möjliga placering inom detaljplaneområdet i plankarta för att säkerställa goda gårdsförhållanden.

 B Detaljplanen kan tydligare reglera eller styra förskolebyggnadernas utformning, gärna med stöd av utförd barndialog men även med inspiration från Sätertypisk bebyggelse. Detta för att ge platsen en tydligare identitet.

 C Utred placering av ny ingång till Dalsbyberget.

 D Reglera hur stora parkering- och angöringsytor får vara för att säkerställa att friyta för lek utomhus inte underskrids.

 E Ta fram en översiktlig illustration till planbeskrivningen som visar hur alla ytor inom planområdet förhåller sig till varandra och hur stora dessa ungefär blir.

Projektering

 F Ta fram ett projekteringsunderlag som visar förskolebyggnad, entréer, gårdsrum och olika lekzoner för att säkerställa kvaliteter utifrån ett barn- och verksamhetsperspektiv samt ur barnens eget perspektiv. Inspel till projekteringsunderlaget bör involvera resultatet från barndialogen. Detta kan med fördel tas fram under detaljplaneskedet för att kunna reglera kvaliteterna redan i detaljplanen.

 G Prioritera att skapa ett sammanhängande gårdsrum om cirka 3000 kvadratmeter som inte begränsas av staket och grindar, mensomkanavgränsas med naturliga material som buskage, planteringar, vindskydd och skärmar av olika slag.

 H Ta fram ett projekteringsunderlag som visar förskolebyggnad och entréer i relation till parkering och trafikzoner för gående, cyklister, barnvagnar, bilister och last- och avfallstransport. Detta förebygger att nya impediment skapas samt att förskolan får en genomtänkt trafik- och parkeringslösning utifrån ett verksamhets- och trafiksäkerhetsperspektiv. Detta kan med fördel tas fram under detaljplaneskedet för att kunna reglera kvaliteterna redan i detaljplanen.

 I Placera grindar och lekytor så att förskoleområdet enkelt kan användas som mötes- och lekplats även kväll- och helgtid. För att barn ska kunna komma hit självständigt är det viktigt att grindar och lekytor inte skyms utan att de vetter mot gång- och cykelvägen och att uppsikt ges mot närområdet.

 J Projekteringsunderlag bör säkerställa att tillgängligheten till och från lekplatsen bland flerbostadshusen fortsatt är god då verksamheten ibland går dit.

Genomförande

 K Anlägg separerade gång- och cykelvägar som löper hela vägen från Smedjebacksvägen längs med Bergstäcksvägen och Magistratsvägen fram till förskoleentrén. Även en säker passage mellan Aspvägen och förskolans gång- och cykelentré. Gång- och cykelvägen längs med Bergstäcksvägen fortsätter med fördel vidare upp i bostadsområdet. Denna rekommendation är i enlighet med gällande översiktsplan.

 L Asfaltera gång- och cykelvägen i planområdets södra del för bättre tillgänglighet med cykel, vagn och andra hjulburna fordon.

 M Anlägg en ny ingång till Dalsbyberget väster om planområdet innan den befintliga tas bort.

 N Rensa kalhyggelandskapet i planområdets norra delar för att kunna skapa bättre utomhusmiljöer för lek. Materialet kan med fördel återanvändas och göras om till lekutrustning som hinderbanor eller sittstocker.

 O Ett dialogarbete genomfördes innan dess att detaljplanearbetet påbörjades, samt har ytterligare en barndialog hållits inom ramen för detaljplanen. Inhämta och använd detta underlag för utformning av inom- och utomhusmiljöer på ett sätt som fungerar praktiskt för både personal och barn, som är hälsofrämjande ur ett trivsel och rörelseperspektiv samt som är estetiskt tilltalande enligt barnens egna åsikter.

 P Uppför cykel- och barnvagnsparkeringar i nära anslutning till gång- och cykelvägen i planområdets södra del för att möjliggöra en enklare resväg för dessa.

Förvaltning och drift

 Q Se över möjligheten att riva eller omvandla förrådsbyggnaderna i hörnet mellan Magistratsvägen/Aspvägen. En omvandling innebär att dessa sköts bättre och ger bättre uppsikt mot förskoleområdet. Om byggnaderna behålls i sitt befintliga skick behöver trafikspeglar sättas upp för att öka trafiksäkerheten och uppsikt runt hörn.

 R Arbeta med belysning inom och runt verksamheten för att inge trygghet, även under de timmar som ingen vistas i verksamheten. Detta är särskilt viktigt under vinterhalvåret när det är mörkare utomhus. Arbeta särskilt med belysning där baksidor riskerar att skapas.

SLUTSATS

Detaljplanen har mycket goda förutsättningar att skapa en förskoleverksamhet med större kvaliteter än vad den befintliga innehåller. Detaljplanen verkar aktivt för en bättre trafiksäkerhet och planlägger tillräckligt med yta för att tillgodose rekommendationer om friytebehov inomhus och utomhus, räknat på 120-160 barn. Detaljplanen är däremot mycket flexibel och styr lite hur framtida ytor och byggnader ska placeras. Detta försvårar konsekvensbedömningen av positiva och negativa effekter, och det ger lite vägledning till genomförandeskedet. I detta skede riskerar dessa kvaliteter att prioriteras bort.

Under samrådsskedet togs vägledande skissunderlag i form av två alternativa illustrationsplaner fram, efter att detta rekommenderades i denna utredning. Bedömningen är att detta skissunderlag skulle behöva ligga till tyngre grund i plankartans bestämmelser för att kunna generera de positiva konsekvenser som går att utläsa av illustrationerna. Bedömningen är att detaljplanen vidare skulle behöva föregås av vägledande projekteringsunderlag avseende byggnadens insida samt trafikstruktur. Vår rekommendation är att barnkonsekvensanalysen uppdateras i granskningsskedet, när en projektering finns, för att utreda om rekommendationer har tagits tillvara på och hur konsekvenser påverkas.

REFERENSER

Boverket (2015). Friyta går före bilar. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/barn-och-ungas-utemiljoer/friyta-gar-fore-bilar/>

Boverket & Movium (2015). Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö. <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2015/gor-plats-for-barn-och-unga-bokversion.pdf>

Boverket (2021). Entré, plats för parkering, lämning och hämtning av barn samt varutransporter. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/skolors-miljo/byggnaden-och-utemiljon/utemiljons-struktur/entre-och-parkering/>

Boverket (2021). Naturens betydelse för välbefinnande. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/skolors-miljo/byggnaden-och-utemiljon/gestaltningens-grundstenar/naturens-betydelse/>

Boverket (2021). Utemiljöns zoner. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/skolors-miljo/byggnaden-och-utemiljon/utemiljons-struktur/utemiljons-zoner/>

Boverket (2022). Säkra och trygga vägar till förskola och skola. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/skolors-miljo/larmiljoer-samhallsbygget/skolvagar/>

Boverket (2023). Barns rättigheter i detaljplanering. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/barnkonventionen/samhallsbyggnadsprocessen/detaljplanering/>

Boverket (2023). Friyta för lek och utevistelse för förskolor och skolor. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/krav-pa-tomter/friyta-for-lek-och-utevistelse-for-forskolor-och-skolor/>

Göteborgs stad (2016). Barnkonsekvensanalys. Barn och unga i fokus 1.2. <https://goteborg.se/dx/api/dam/v1/collections/9c870fa2-264a-4995-b637-82d257fed365/items/768edcde-da0e-4018-9eba-604119763832/renditions/8c902d9e-d200-4e0c-a311-a811d4092c9f?binary=true>

Naturvårdsverket (u.å). Hälsoeffekter av buller. [https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/buller/halso-](https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/buller/halso-effekter-av-buller/)

[effekter-av-buller/](#)

NTF (u.å.) Råd kring trafikvett för småbarn. <https://ntf.se/fragor-och-svar/barn-i-trafiken/rad-kring-trafikvett-for-smabarn/>

Our Place (2024). Place Standard. <https://www.ourplace.scot/tool>

Sätters kommun (2013). Översiktsplan 2013.